

HOVO-cursus **Hadrianus**

portret van een reizend keizer
7 colleges

door archeologe Annet van Wiechen

Op 11 augustus 2017 was het precies 1900 geleden dat Hadrianus keizer werd. Zijn regeringsperiode was een bloeiperiode voor het Romeinse rijk. Na enkele korte strubbelingen met de senaat in Rome, wist Hadrianus zich te verzekeren van de steun en loyaliteit van de bestuurlijke elite aldaar. Daarna bereisde hij jarenlang zijn immense rijk. Van de Hadrian's Wall in het noorden tot het militaire Lambaesis-kampement in Noord-Afrika en Palmyra in het oosten bekeek hij de uitwerking van de belangrijke bestuurlijke en militaire veranderingen die hij doorvoerde. Hij beëindigde de aanvalspolitiek van zijn voorganger Trajanus en gaf de voorkeur aan veilige grenzen, waarbij hij zelfs pas veroverd gebied weer opgaf. Dit had ook consequenties voor de functie van het leger: grondgebied beschermen in plaats van veroveren.

Overal waar Hadrianus kwam, zag hij steden floreren, bekeek hij de speciaal voor hem opgerichte monumenten en initieerde hij grote bouwprojecten. Athene wilde hij de oude Griekse glans teruggeven om te functioneren als culturele hoofdstad van het Grieks sprekende deel van het Romeinse rijk. Zijn bouwactiviteiten in Rome en in zijn buitenpaleis te Tivoli laten de creatieve en innovatieve kant van de keizer zien die zich graag met de bouw bemoeide.

Op reis gingen de 'zaken' gewoon door. Hadrianus ontving delegaties en nam petitieën in ontvangst, beantwoordde en schreef brieven en probeerde als een ware 'headhunter' steeds de juiste man op de juiste plaats te benoemen.

Hadrianus was getrouwd met Sabina en had geen kinderen. Zijn relatie met de bloedmooie Antinoüs is nog altijd onderwerp van studie en deed een archeoloog eind negentiende eeuw nog de wenkbrauwen fronsen in afkeuring. Uiteindelijk heeft Hadrianus ervoor gezorgd dat hij werd opgevolgd door twee keizers van formaat: Antoninus Pius en Marcus Aurelius.

Deze reeks van zeven colleges plaatst keizer Hadrianus, zijn activiteiten en zijn beslissingen in het historisch en het geografisch kader van het Romeinse rijk. Allereerst worden de bronnen besproken die het enigszins mogelijk maken een portret van de keizer te schetsen. Daarna is de chronologie de leidraad en worden de belangrijkste plaatsen bezocht waar Hadrianus ooit enige tijd verbleef.

Informatie over archeologe Annet van Wiechen, zie www.OudWeb.nl/annet

conens & van wiechen • Drs. A. van Wiechen
conensvanwiechen@planet.nl of contact@OudWeb.nl